

Vergaderjaar 1997–1998

25 175

Aanpassing van het fiscale procesrecht aan de Algemene wet bestuursrecht en wijziging van een aantal fiscale en andere wetten (herziening van het fiscale procesrecht)

Nr. 6

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 28 januari 1998

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

I

Artikel I wordt als volgt gewijzigd:

A

Onderdeel D komt te luiden:

D

Artikel 24a, eerste lid, komt te luiden:

1. Hij die bezwaar heeft tegen meer dan één belastingaanslag of voor bezwaar vatbare beschikking kan daartegen bezwaar maken bij één bezwaarschrift.

B

In onderdeel E wordt aan artikel 25, zesde lid, een volzin toegevoegd, luidende:

De vorige volzin vindt geen toepassing voor zover het beroep is gericht tegen een vergrijpboete.

C

Onderdeel G wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 26, eerste lid, komt te luiden:

1. Tegen een uitspraak van de inspecteur kan beroep worden ingesteld bij het gerechtshof.

2. Artikel 26a komt te luiden:

Artikel 26a

1. Hij die beroep instelt tegen meer dan één uitspraak kan dat doen bij één beroepschrift.
2. Artikel 24a, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. Artikel 27, eerste lid, komt te luiden:
 1. Op het beroep is hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht, met uitzondering van de artikelen 8:1 tot en met 8:6 en 8:9, van overeenkomstige toepassing, voor zover in deze afdeling niet anders is bepaald.
4. Artikel 27b, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:
 - a. In onderdeel a wordt «f 50» vervangen door: f 55.
 - b. Onderdeel b wordt als volgt gewijzigd:
 1. «f 200» wordt vervangen door: f 210.
 2. «de Wet op de loonbelasting 1964,» vervalt.
5. Aan artikel 27e wordt een volzin toegevoegd, luidende:

De vorige volzin vindt geen toepassing, voor zover het beroep is gericht tegen een vergrijpboete.
6. Artikel 29 wordt als volgt gewijzigd:
 - a. «8:27 tot en met 8:38, 8:40» wordt vervangen door: 8:27 tot en met 8:29, 8:31 tot en met 8:40.
 - b. Na «8:40,» wordt ingevoegd: 8:43,.
 - c. Na «8:79» wordt ingevoegd: en titel 8.4.
7. Artikel 29a wordt als volgt gewijzigd.
 - a. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd.
 1. In onderdeel a wordt «f 150» vervangen door: f 160.
 2. In onderdeel b wordt «f 300» vervangen door: f 315.
 - b. In het tweede en derde lid wordt «f 600» telkens vervangen door: f 630.
8. Artikel 29b komt te luiden:

Artikel 29b

1. De partij die beroep in cassatie heeft ingesteld tegen een mondelinge uitspraak als bedoeld in artikel 8:67 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na verzending van een afschrift van de in artikel 28b, tweede lid, genoemde stukken een nader beroepschrift in te dienen.
2. De Hoge Raad kan de in het eerste bedoelde termijn verlengen.
9. Na artikel 29b wordt een nieuw artikel 29ba ingevoegd, luidende:

Artikel 29ba

1. De andere partij dan de partij die het beroep in cassatie heeft ingesteld, kan binnen acht weken na de dag van verzending van het beroepschrift dan wel het nader beroepschrift een verweerschrift indienen.

2. De partij kan bij het verweerschrift incidenteel beroep in cassatie instellen. In dat geval wordt de partij die beroep in cassatie heeft ingesteld, in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken na verzending van het verweerschrift het incidentele beroep te beantwoorden.

3. De Hoge Raad kan de in het eerste en tweede lid bedoelde termijnen verlengen.

10. Artikel 29c wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid wordt «bepreiten» vervangen door: toelichten.

b. Het tweede lid komt te luiden:

2. De advocaten kunnen in plaats van de zaak mondeling bij pleidooi toe te lichten een schriftelijke toelichting overleggen of toezenden.

11. Artikel 29d wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid wordt «Na afloop van de pleidooien» vervangen door: Nadat de toelichtingen zijn gehouden of ontvangen.

b. Aan het tweede lid wordt een volzin lid toegevoegd, luidende: De conclusie wordt aan partijen gezonden.

12. In artikel 29g, eerste lid, wordt na «gerechtshof» ingevoegd: of van de president van het gerechtshof.

D

Onderdeel J komt te luiden:

J

Artikel 30c vervalt.

E

Onderdeel O komt te luiden:

O

Artikel 60 komt te luiden:

Artikel 60

Ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend verzoekschrift is artikel 6:11 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

II

Artikel III wordt als volgt gewijzigd:

A

Onderdeel K komt te luiden:

K

In artikel 13aa, derde lid, van de Meststoffenwet vervalt «en artikel 19 van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken».

B

Onderdeel L, eerste gedachtenstreepje, komt te luiden:

– Artikel 30, eerste lid, eerste volzin, komt te luiden:

Met betrekking tot de waardebepaling en de waardevaststelling ingevolge de hoofdstukken III en IV zijn de artikelen 1, vierde lid, 5, eerste lid, tweede volzin, 5a, 22j, 23, 24a tot en met 30, 47, 49 tot en met 51, 53a, 54 en 56 tot en met 60 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen van overeenkomstige toepassing.

C

Onderdeel N vervalt.

Toelichting

De meeste van de voorgestelde wijzigingen zijn reeds aangekondigd en toegelicht in de nota naar aanleiding van het verslag. Ter aanvulling daarop brengen wij nog het navolgende naar voren.

I (Algemene wet inzake rijksbelastingen)

A en C 2 (artikelen 24a, eerste lid, en 26a, eerste lid)

In het voorgestelde artikel 24a, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 26a, eerste lid, is uitdrukkelijk bepaald dat tegen meer dan één belasting-aanslag of voor bezwaar vatbare beschikking bezwaar kon worden gemaakt onderscheidenlijk tegen meer dan één uitspraak op bezwaar beroep kon worden ingesteld. Zoals wij reeds in de nota naar aanleiding van het verslag naar voren hebben gebracht achten wij het bij nader inzien wenselijk om in deze artikelen uitdrukkelijk te bepalen dat één bezwaar- of beroepschrift niet door meer dan één belanghebbende kan worden ingediend.

Wij voegen daaraan nog het volgende toe. In de bestuurspraktijk is de normale gang van zaken dat het bestuursorgaan één beslissing in één geschrift neerlegt. Het komt ook voor – dat is in belastingzaken gebruikelijk – dat het bestuursorgaan een aantal met elkaar samenhangende (deel)beslissingen vervat in één stuk. Maar het komt ook voor dat het bestuursorgaan samenhangende beslissingen – gelijktijdig of vrijwel gelijktijdig – in even zo vele geschriften neerlegt. Tegen die laatstgenoemde besluiten kan bezwaar wordt gemaakt in één bezwaarschrift. De belanghebbende zal in de regel tegen besluiten van één bestuursorgaan die over verschillende zaken gaan en die in verschillende geschriften zijn neergelegd, in afzonderlijke bezwaarschriften opkomen. Indien hij zijn bezwaren tegen die besluiten zou vatten in één bezwaarschrift, zal het bestuursorgaan doorgaans afzonderlijke besluiten op bezwaar nemen.

Bij beroep tegen een beslissing (uitspraak) op bezwaar – d.w.z. het geschrift waarin op het bezwaar of de bezwaren is beslist – zijn vier situaties denkbaar. (1) Veelal zal het beroepschrift gericht zijn tegen een beslissing op bezwaar inzake één besluit. (2) Het is ook denkbaar – en in

belastingzaken als gezegd niet ongebruikelijk – dat het beroepschrift is gericht tegen een beslissing op bezwaar die twee of meer besluiten omvat. (3) Tegen beslissingen op bezwaar die in afzonderlijke geschriften zijn opgenomen, zal doorgaans in even zovele beroepschriften beroep worden ingesteld. (4) Het komt ook voor dat het beroepschrift is gericht tegen afzonderlijke beslissingen op bezwaar die met elkaar samenhangen. De Awb voorziet hierin uitdrukkelijk: ingevolge artikel 8:41, eerste lid, is in dat geval éénmaal griffierecht verschuldigd.

De artikelen 24a, tweede lid, en 26a, tweede lid, komen overeen met de huidige artikelen 24a, tweede lid, en 28a, die als gevolg van het amendement De Vries c.s. op het wetsvoorstel Invoeringswet bestuurlijke boeten in de Awr zijn opgenomen (kamerstukken II 1997/98, 24 800, nr. 10).

B en C 5 (artikelen 25, zesde lid en 27e)

De toegevoegde volzinnen komen overeen met de laatste volzin van het huidige artikel 29, eerste lid.

C 1 en 3 (artikelen 26, eerste lid en 27, eerste lid)

In de nota naar aanleiding van het verslag is de keuze voor aansluiting bij de regeling van de relatieve competentie in de Awb verantwoord. In het gewijzigde artikel 26, eerste lid, is de van de Awb afwijkende regeling geschrapt en wordt volstaan met de beroepsbepaling. De regeling van de relatieve competentie volgt thans uit artikel 27, eerste lid. In de aanvankelijke tekst was afdeling 8.1.1 Awb in haar geheel uitgezonderd. In de gewijzigde tekst zijn de artikelen 8:7 en 8:8 Awb van overeenkomstige toepassing verklaard.

C 4 en 7 (artikelen 27b, eerste lid, en 29a)

De bedragen zijn aangepast aan de bedragen zoals gewijzigd in het koninklijk besluit van 28 februari 1997, Stb. 112.

Door schrapping van de Wet op de loonbelasting 1964 zijn natuurlijke personen in loonbelasting-zaken het lage tarief van f 55 verschuldigd.

C 6 (artikel 29)

In artikel 29 is een aantal artikelen van hoofdstuk 8 de Awb van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 8:30 is geschrapt, omdat een deskundigenonderzoek niet wordt gehouden in de cassatieprocedure en dus de verplichting om aan dergelijk onderzoek mee te werken niet speelt in cassatie.

Artikel 8:39 is toegevoegd teneinde via de Awb te verzekeren dat de griffier van de Hoge Raad de gedingstukken aan partijen toezendt. Daarmee wordt tevens bewerkstelligd dat de stukken, bedoeld in artikel 28b, tweede lid, aan partijen worden gezonden. Door de toevoeging van artikel 8:39 is artikel 29b, eerste lid, overbodig geworden.

Artikel 8:43 is toegevoegd teneinde te voorzien in de mogelijkheid van repliek en dupliek. Hoewel daaraan in cassatie doorgaans geen behoefte zal bestaan, mede gelet op de mogelijkheid van het geven van een mondelinge of schriftelijke toelichting, is er onvoldoende grond om een tweede schriftelijke ronde van repliek en dupliek in cassatie uit te sluiten. De cassatierechter zal erop moeten toezien dat de cassatieprocedure niet onnodig wordt verlengd.

Titel 8:4 is toegevoegd, zodat ook herziening van uitspraken van de Hoge Raad mogelijk wordt.

C 8 (artikel 29b)

De schrapping van het aanvankelijk voorgestelde eerste lid is reeds toegelicht in de toelichting op de voorgestelde wijzigingen in artikel 29.

In het nieuwe eerste lid is uitdrukkelijk bepaald dat degene die beroep in cassatie heeft ingesteld tegen een mondelinge uitspraak, in de gelegenheid moet worden gesteld om zijn beroepschrift aan te vullen naar aanleiding van de aanvullende stukken die ingevolge artikel 28b, tweede lid, door het gerechtshof zijn opgesteld na het instellen van beroep in cassatie tegen een mondelinge uitspraak.

Ingevolge het tweede lid heeft de Hoge Raad in navolging van artikel 8:42, tweede lid, Awb de bevoegdheid om de termijn van vier weken te verlengen.

C 9 (artikel 29ba)

Het eerste lid is vrijwel gelijklopend aan het aanvankelijk voorgestelde artikel 29b, tweede lid. Daarin is een kleine wijziging aangebracht. Overeenkomstig de redactie van artikel 8:42, eerste lid, Awb is bepaald dat de termijn van acht weken voor het indienen van het verweerschrift gaat lopen na de dag van verzending (ingevolge het in artikel 29 van overeenkomstige toepassing verklaarde artikel 8:39 Awb door de griffier van de Hoge Raad) van het beroepschrift. Indien een nader beroepschrift is ingediend, gaat deze termijn pas lopen na de dag van verzending daarvan.

In het tweede lid wordt voorgesteld om de verweerder in cassatie de mogelijkheid te bieden om incidenteel beroep in cassatie in te stellen. Dit rechtsmiddel is nieuw in het bestuursrecht. In de nota naar aanleiding van het verslag is de casuspositie geschetst waarin de belastingplichtige/verweerder (voor wie het gewone beroep in cassatie niet heeft opengestaan, omdat hij de procedure in eerste aanleg heeft gewonnen) er behoefte aan kan hebben om de beslissing van het gerechtshof, strekkende tot verwerping van zijn primaire stelling, alsnog aan het oordeel van de cassatierechter te onderwerpen, wanneer deze tot het oordeel mocht komen dat het gerechtshof zijn subsidiaire stelling ten onrechte heeft gehonoreerd. De voorgestelde voorziening is er niet voor bestemd om de partij die door het hof gedeeltelijk in het ongelijk is gesteld en die geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht om beroep in cassatie in te stellen, die gelegenheid alsnog te bieden.

Voorgesteld wordt om de regeling van het incidentele beroep in cassatie zo eenvoudig mogelijk te houden. Dat heeft ook het voordeel dat de rechtspraak maximale ruimte krijgt om zelf invulling te geven aan dit nieuwe processuele instrument. Volstaan is met twee procedurele regels. Bij het verweerschrift kan incidenteel beroep in cassatie worden ingesteld. Dit beroep kan worden ingediend in een afzonderlijk geschrift, maar kan ook worden opgenomen in het verweerschrift. Artikel 6:5 Awb is van toepassing. Dat betekent dat het incidenteel beroep in cassatie gemotiveerd dient te zijn. De tweede regel houdt in dat degene die beroep in cassatie heeft ingesteld, in de gelegenheid is om hierop binnen vier weken te reageren. Voor het instellen van incidenteel beroep in cassatie zal geen griffierecht verschuldigd zijn. Wij sluiten niet uit dat er te zijner tijd behoefte zal bestaan aan nadere regulering van de nieuwe voorziening, nadat daarmee enige ervaring zal zijn opgedaan.

In het derde lid is in navolging van artikel 8:42, tweede lid, Awb, voorzien in de mogelijkheid dat de partijen meer tijd krijgen voor de

indienen van hun verweerschrift of de beantwoording van het incidentele beroepschrift.

C 10 en 11 (artikelen 29c en 29d)

De in artikel 29c, eerste lid en tweede lid, en artikel 29d, eerste lid, voorgestelde wijzigingen houden een terminologische verbetering in.

In artikel 29d, tweede lid, wordt de bij de Hoge Raad gehanteerde praktijk thans voor de belastingrechtspraak gecodificeerd. De conclusie van de procureur-generaal wordt aan de partijen toegezonden. Er wordt niet uitdrukkelijk voorzien in de mogelijkheid dat partijen reageren op deze conclusie. Indien partijen niettemin met een reactie komen, staat het de Hoge Raad vrij van deze reactie(s) kennis te nemen, tenzij de eisen van een goede procesorde, mede in verband met de belangen van de partij die niet heeft gereageerd, daaraan in de weg zouden staan (vgl. HR 28 maart 1997, NJ, 581).

B 12 (artikel 29g)

De Hoge Raad neemt kennis van de uitspraken van (de enkelvoudige en meervoudige kamer van) het gerechtshof. Hij zal ook gaan kennis nemen van uitspraken van de president van het gerechtshof ingevolge artikel 8:86 Awb (kortsluiting van kort geding en hoofdzaak). Daartoe dient artikel 29g te worden aangevuld.

D (artikelen 30c en 30e)

De wijziging van onderdeel J vloeit voort uit het feit dat artikel 30e reeds op 1 januari 1998 is vervallen.

E (artikel 60)

In de nota naar aanleiding van het verslag is reeds naar voren gebracht dat het aanbeveling verdient om artikel 6:11 ook van overeenkomstige toepassing te verklaren op te laat ingediende verzoekschriften die zijn gericht aan de inspecteur. De inspecteur krijgt nu de bevoegdheid tot de beoordeling van de verschoonbaarheid van een termijnoverschrijding.

II (wijziging van andere wetten)

A (Meststoffenwet)

De wijziging van onderdeel K vloeit voort uit een recente wijziging van de Meststoffenwet.

B (Wet waardering onroerende zaken)

Dit betreft een technische verbetering.

C (Wet op de dierproeven)

Onderdeel N kan vervallen, omdat artikel 19 van de Wet op de dierproeven reeds is vervallen.

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

De Staatssecretaris van Financiën,
W. A. F. G. Vermeend